

مطالعه

مطالعه بهتر بن ذوقیت که انسا را بخود معصوما نه مشغول میدارد . مطالعه برای دماغ حقیقی است که روز بروز آئینه خاطر را روشنائی میدهد . هنگام مطالعه غم فرا موش می شود . مادیبی هم خیال کشته افکار شما در عالم دیگر سیر میکند . بدامن چمن زار ، لب جو یار با او یکجا گردش نموده از قشنگی های طبیعت سرشار میشود . از بلبل می شنوید و کلامی لطیف خوش رنگ را بمشام آورده با سعدی شیر از هم آهنگت میکند . برگ درختان سبز در نظر هو شیار - هر ورقش دفترست معرفت کردگار از باغ و بهار احساسات لطیف ، شفقت و همدردی ، رمی و عمل صنعت و کعب ، احسان و مروت ، عزیمت و ثبات محبت و وطن ، اطاعت اولوالامر ، اخلاق حسنه و غیره صفات حمیده دماغ شما مالا مال میکند . مطالعه شما را ناظر تمام شاهکارهای رجال معروف ، اختراعات و اکتشافات علمی و فنی میسازد . از چندین صد سال قبل بایشان در زندگانی شرکت ورزیده تا زمان حال میرسید . مطالعه در عالم حیات راهی را که اشخاص بزرگ برداشتمند برای دیگران از تجربیات خویش کشوده اند ارائه داده شما را طرف سعادت و نیک بختی سوق مینماید . مطالعه آنقدر باذات لذت می بخشد که در رشته بحر بر کشیدن آرزای افتداری نوبسنده بیرون است . زمانی شاعر ، و فقی مورخ و گاهی فیلسوف می شوید . میگویند نیک نویسنده و شاعر معروف هیچ روزی خوش نمی بود اگر نمیخواند یا نمی نوشت یا هر دو کار نمی کرد . یکی از دوستان قرسید مبادا و بصحبتش ضرر وارد کند رجلا کرد تا کلید کتابخانه اش را با او بسپرد . شاعر بدون درک مقصدش کلام را تسلیم کرد . دوست او کتابخانه را بسته منع کرد تا ده روز هیچ بخواند شاعر با عدم رغبت رضا داد . روز نخستین دراز تر از سالی برایش معلوم شد روز دوم از صبح تا شام سخت در درس آورد و صباح روز سوم در تپه گرفتار آمد . دوست او

باصل ما جرایبی برده کلید را رد کرد. نه تنها وقت از مطالعه خوش میگذرد بلکه در آن استفاده مادی و معنوی مرموز است اگر بصورت صحیح شخصی بتواند از مطالعه فایده بردارد. مطالعه بایست بدقت و آهسته ایفا شود. شما عموماً با اشخاصی تصادف خواهید کرد که بسیار خواننده اند ولی مطالعه آنها قیمتی نداشته ذخیره از علم نیندوخته اند هر که زیاد میخواند و میفهمد چرا دماغش را خسته و اوقات خود را رایگان از دست می دهد. هر که مایل است از کتاب کم فایده بسیار بردارد در اوقات مطالعه دقت و تعمق کرده مطالب را در دماغ خود سطحی جا نهد. کسیکه بی فکر زود زود ورق میزند بعد از بستن کتاب دقیقه چند نمیگذرد که حافظه اش در مقابل او اظهار عجز می کند باید باندازه خواند که حافظه قبول کرده نامدت درازی از آنچه ذخیره کرده است با و سرمایه داده بتواند. مطالعه که در اطراف اشخاص بزرگ پرتوشوکت و جلال افکننده آنها را شهره آفاق ساخت فقط بوسیله کتب عمده است زیرا در زمان پیشین این قدر کتب چون عصر حاضر موجود نبود. اینها کتب کم داشته اند ولی از همان کتب کم بسیار استفاده گرفته اند. چندین مرتبه کتابی را مطالعه کرده حتی باندازه که میتوان گفت بکلی آنرا هضم کرده اند. از کتب بد باید احتراز نمود اینها رفیقان نااهل اند.

خواهی که بدانی به یقین دوزخ را دوزخ بجهان صحبت نااهل بود، اینگونه کتاب بمثابة زهریست که وجود را آهسته آهسته از کار کشیده تمام اعضا را فاسد می کند و چنان اثری بدماغ میکند آرد که هیچگاه محو نمیشود. ازین رو در مطالعه کتب بسیار دقت کرده اوقات عزیز و گران بهایی خود را به خواندن کتاب های مهمل صرف نمائیم. اگر کتابی را میخواهیم مطالعه کنیم بلك آن اولتر لازم است از خیالات نویسنده آگاه شویم که آیا خواندن کتاب مذکور فایده دارد و یا تنها مطالعه آن جز از ضیاع وقت چیز دیگر نیست. درینباره با اشخاص دیگر تاسی نمود که مطالعه چه نوع کتب را توصیه،

و چه اظهار نظریه و عقیده میفرمایند زیرا باری از مطالعه آنها گذشته و درین خصوص تجربه کافی دارند. اگر همین تجربه را خود ما در معرض اجرا میگذاریم چندان فایده نمی برداریم. هنگام مطالعه کتاب نکات مفیده را یادداشت گرفته و درحافظه خوب بگنجانید تا در پیشرفت امور زندگی خویش رهنمائی داشته باشید. در پایان مقال تکرار میکنم هر قدر فرصت دستگیر شما بشود صرف مطالعه نمائید، چه مطالعه شما را از بد کوئی، دروغ، و غیبت و هر گونه کردار نکوهیده باز میدارد.

بقلم عزیز الرحمن خان

رویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی